

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม

จัดทำโดยนายเกรียงไกร ปิยะพุทธานนท์

ตำแหน่ง นายช่างโยธาชำนาญงาน
สังกัด ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๗
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ชื่อเรื่อง “แนวทางปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม”

๒. หลักการและเหตุผล

ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๗๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๔ ปลอดภัยพิบัติ ประกอบกับหลักเกณฑ์การประเมินผลการจัดอันดับมาตรฐานการให้บริการของฝ่ายโยธา ประจำปี ๒๕๕๙ กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมประกอบการประเมินผล และโดยสภาพทางภูมิศาสตร์และการปกครองเขตสายไหม เป็นพื้นที่ปกครองใหม่ที่แยกออกมาจากเขตบางเขน ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทยฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ ประกอบด้วยพื้นที่ปกครอง จำนวน ๓ แขวง คือ แขวงสายไหม แขวงคลองถนน แขวงออเงิน ปัจจุบันมีประชากรพักอาศัยอยู่ประมาณ ๑๙๖,๙๕๑ คน (ข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๕๘) มีอาคารบ้านเรือนจำนวนประมาณ ๙๔,๓๔๘ หลังคาเรือน (ข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๕๘) มีพื้นที่ประมาณ ๓๖.๗๐๔ ตารางกิโลเมตร พื้นที่เขตสายไหม เป็นพื้นที่ภายในแนวคันป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตทิศเหนือจรดอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีคลองหกวาและคลองสองบางส่วนแบ่งแนวเขตทิศตะวันออกติดต่อกับ พื้นที่เขตคลองสามวา มีคลองพระยาสุเรนทร์ แบ่งแนวเขตทิศใต้ติดต่อกับเขตบางเขน มีคลองลำผักชี, คลองหนองจอก, คลองบัวมล, คลองบึงพระยาสุเรนทร์ แบ่งแนวเขตทิศตะวันตกติดต่อกับเขตดอนเมือง มีถนนพหลโยธินแบ่งแนวเขต มีถนนสายหลักที่สำคัญ จำนวน ๖ เส้นทางได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนสายไหม ถนนสุขุมวิท ๕ ถนนวิรัชพล ถนนเพิ่มสิน ถนนเฉลิมพงษ์ และซอยต่าง ๆ ที่มีท่อระบายน้ำจำนวนประมาณ ๑๐๐ ซอย คู คลอง ลำรางที่ใช้ระบายน้ำตามธรรมชาติ จำนวน ๓๒ คลอง (บึงรับน้ำ-ข้างโรงเรียนแอนเน็กซ์ ๑ บึง) มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่เขตสายไหมเดิมมีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันมีประชาชนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่จากพื้นที่ทางการเกษตรไปเป็นพื้นที่พักอาศัย พื้นที่พาณิชยกรรม และพื้นที่อุตสาหกรรม โดยได้มีการก่อสร้างอาคารพักอาศัยประเภทหมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และโรงงานขึ้นเป็นจำนวนมากทำให้พื้นที่ว่างรองรับน้ำฝนตามธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง

สภาพปัญหาจากการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิประเทศ การปกครองสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมประชากร ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการระบบป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และการระบายน้ำเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัวของการขยายตัวของสังคมเมือง เนื่องจากในพื้นที่เขตสายไหม มีโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในลักษณะของหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ โดยไม่คำนึงถึงมาตรฐานตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินกำหนด ซึ่งเป็นมาตรฐานทางด้านวิศวกรรมโยธา ทำให้สิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภคภายในโครงการจัดสรร ได้แก่ ถนน และท่อระบายน้ำมีขนาด และระดับกันท่อนไม่เป็นไปตามมาตรฐาน จึงส่งผลกระทบต่อการระบายน้ำออกจากหมู่บ้านต่างๆ ลงสู่ทางระบายน้ำหลักหรือแหล่งน้ำธรรมชาติไม่สามารถระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหลายโครงการเข้าใจถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้โอนกรรมสิทธิ์สาธารณูปโภคภายในโครงการจัดสรรให้เป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ(สาธารณประโยชน์)ปัญหาน้ำท่วมขังในส่วนที่เป็นทางสาธารณประโยชน์จะสามารถนำงบประมาณของทางราชการไปแก้ไขได้ง่าย สำหรับผู้ประกอบการบางโครงการยังคงมีผลประโยชน์อยู่กับโครงการก็จะไม่ยินยอมโอนกรรมสิทธิ์ให้กับทางราชการ จึงยากต่อการนำงบประมาณของทางราชการไป

ดำเนินการแก้ไขปัญหาก็สำเร็จลุล่วงไปได้

ประการสำคัญพื้นที่ทางการเกษตรในทางวิชาการด้านอุทกวิทยา และชลศาสตร์ ถือว่าเป็นพื้นที่รับน้ำทางธรรมชาติ (แก้มลิง) (Retention Area) และเป็นพื้นที่ที่ทำหน้าที่หน่วงการไหลของน้ำ (Retarding Area) ถูกถม และปลูกสร้างอาคารเป็นพื้นที่กว้างในระยะเวลาที่รวดเร็วประกอบกับพื้นที่เขตสายไหม เป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในแนวประชิดคั่นป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานครด้านเหนือ ได้แก่ แนวคั่นป้องกันน้ำท่วมบนถนนเลียบบคลองหกวา และบนถนนเลียบบคลองสองตลอดแนวเขตพื้นที่

จากเหตุผลข้างต้น จึงทำให้มีจุดอ่อนน้ำท่วมขังทั้งสิ้น ๑๖ จุด ดังนั้น จึงต้องมีการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคัดค้าน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม เพื่อลดจุดอ่อนน้ำท่วมให้น้อยลง และจะได้นำแนวทางไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาคัดค้าน้ำท่วมขังของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตสายไหม เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อลดจุดอ่อนน้ำท่วมขังให้น้อยลง
- ๓.๒ เพื่อลดระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม
- ๓.๓ เพื่อลดปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำท่วมขังลง
- ๓.๔ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความพึงพอใจ

๔. เป้าหมาย

จัดทำแนวทางปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

๕.๑ SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กรโดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายในเพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามหลักของ ๔M ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ดังนี้

- Man หมายถึง การบริหารคนหรือบุคลากรจะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด คนถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะการทำงานทุกอย่างจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความคิดของคน มีคนเป็นผู้ดำเนินการ หรือจัดการทำให้เกิดกิจกรรมในการทำงานหลายรูปแบบ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงานตามวัตถุประสงค์ โดยดำเนินการแนะนำ ฝึกอบรม ให้ความรู้ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เพื่อลดจุดอ่อนน้ำท่วม หรือให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหมทุกคน

- Money หมายถึง การบริหารเงิน เงินเป็นปัจจัยในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป็นองค์ประกอบในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายต้องรู้จักบริหารหรือจัดสรรเงินอย่างไรให้เป็นเพื่อให้

เงินที่มีอยู่ในจำนวนที่จำกัดถูกใช้ไปอย่างเพียงพอต่อการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เงินที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมขังของสำนักงานเขตสายไหม ได้มาจากการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีพ.ศ. ๒๕๕๙

- Management หมายถึง การจัดการ คือกระบวนการบริหารจัดการเป็นการหาวิธีการ หรือวิธีปฏิบัติงาน ซึ่งการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของภารกิจควรมีการวางแผน และควบคุมให้การปฏิบัติงานนั้นๆ มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางเอาไว้ โดยการจัดทำแนวทางหรือแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วม ประจำปี ๒๕๕๙

- Material/Machine หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการดำเนินการตามแนวทางหรือแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหมดังนี้

บัญชี เครื่องสูบน้ำ ชนิด และขนาดต่าง ๆ

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ
๑	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อยี่ห้อฮอยน์มาร์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๔” หมายเลข ๔๐๐๐๐๙	๑	
๒	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อคูโบต้า ชนิดหอยโข่งขนาด ๔” หมายเลข ๒๕๘๒๑๖	๑	
๓	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อคัมมินส์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๒๑๐๘๗๐๗๖	๑	
๔	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อคัมมินส์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๒๑๐๘๗๐๗๗	๑	
๕	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อจอห์นเดียร์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๐๙๑๒๗๖	๑	
๖	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อฮอยน์มาร์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๒๒๓๓๑๘	๑	
๗	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อแคว ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๕๐๐๐๐๕	๑	
๘	เครื่องสูบน้ำยี่ห้ออีซูซุ ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๙๐๐๐๐๔	๑	
๙	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อซิด้า ชนิดหอยโข่งขนาด ๖” หมายเลข ๘๐๒๘๑๓๓	๑	
๑๐	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อคัมมินส์ชนิดหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๒๑๑๓๓๑๑๐	๑	
๑๑	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อจอห์นเดียร์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๔๙๖๓๓	๑	
๑๒	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อฮอยน์มาร์ ชนิดพญานาคขนาด ๘” หมายเลข ๕๐๐๔๑๖	๑	
๑๓	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อฮอยน์มาร์ ชนิดพญานาคขนาด ๘” หมายเลข ๕๐๐๔๕๔	๑	

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ
๑๔	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อยี่ห้อฮอยันมาร์ ชนิดพญานาคขนาด ๘” หมายเลข ๕๐๐๔๒๒	๑	
๑๕	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อยี่ห้อฮอยันมาร์ ชนิดพญานาคขนาด ๘” หมายเลข ๕๐๐๔๒๔	๑	
๑๖	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อยี่ห้อจอห์นเดียร์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๑๐” หมายเลข ๐๐๑๘๓๗	๑	
๑๗	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อยี่ห้อคัมมินส์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๑๐” หมายเลข ๒๑๓๒๖๖๕๒	๑	
๑๘	เครื่องสูบน้ำยี่ห้อยี่ห้อคัมมินส์ ชนิดหอยโข่งขนาด ๑๐” หมายเลข ๒๑๓๒๖๖๕๘	๑	
๑๙	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๐๖๐๙	๑	
๒๐	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๘๓๘๔	๑	
๒๑	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๗๔๙๕	๑	
๒๒	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๙๗๓๙	๑	
๒๓	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๕๕๓๐	๑	
๒๔	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๐๖๐๘	๑	
๒๕	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๐๖๑๑	๑	
๒๖	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๓๔๘๑	๑	
๒๗	เครื่องสูบน้ำHYDROO ชนิดแบบหอยโข่งขนาด ๘” หมายเลข ๐๐๖๒๘๐๖๐๖	๑	

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง(Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>คน (Man)</p> <p>ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหมมี อัตรากำลังที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการ ปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง ในพื้นที่เขตเป็นอย่างดี และเพียงพอต่อการ ปฏิบัติงาน</p>	<p>คน (Man)</p> <p>บุคลากรในหน่วยงานมีภารกิจในการ ปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก ทำให้การปฏิบัติงาน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังเป็นไปได้ด้วย ความล่าช้า บุคลากรบางคนมีอายุมากและมี สุขภาพไม่แข็งแรงเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน คนไม่เพียงพอต่อการออกไปแก้ไขปัญหาน้ำ ท่วมขังในพื้นที่จุดอ่อน</p>
<p>เงิน (Money)</p> <p>ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหม ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ(ค่าใช้สอย) รายการ ค่าอาหารทำกรนอกเวลาราชการ โดย ได้รับอนุมัติให้ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ประจำปี ๒๕๕๙ ในช่วงฤดูฝน ระยะเวลา ๕ เดือน ระหว่างเดือน พฤษภาคม – กันยายน ๒๕๕๙ โดย ได้รับค่าอาหารนอกเวลาราชการในวันราชการ ปกติ๒๐๐บาท/วัน/คน ในวันหยุดและวันหยุด นักชัตดฤกษ์ ๔๒๐/วัน/คนทำให้สามารถปฏิบัติ หน้าที่ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังได้อย่าง ต่อเนื่อง และยังได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณ สำหรับจ้างเหมากรมราชทัณฑ์ดำเนินการล้างทำ ความสะอาดประจำปีด้วย</p>	<p>เงิน (Money)</p> <p>ตามแผนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ใช้วิธีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติงานวันละ ๒๐ คน ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละวันมีจำนวนน้อยตามที่ได้รับ อนุมัติตามแผนเท่านั้น และเงินที่ได้รับการจัดสรร ให้ดำเนินการจ้างเหมากรมราชทัณฑ์ดำเนินการ ล้างทำความสะอาดที่ระบายน้ำมีจำนวนน้อย ไม่ เพียงพอต่อความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการล้างทำ ความสะอาด</p>
<p>วิธีการ (Method)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีการสำรวจพื้นที่น้ำท่วมขังและตรวจ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน ๒. มีการตรวจสอบสภาพแนวคันกันน้ำ บริเวณริมคลองสอง และคลองหกวา เพื่อหาแนว ททางแก้ไขปัญหาจุดที่ชำรุดหรือรั่วซึม ๓. มีการล้างทำความสะอาดที่ระบายน้ำ ๔. มีการดำเนินการเปิดทางน้ำไหล คู คลอง เพื่อเร่งระบายน้ำ 	<p>วิธีการ (Method)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จุดอ่อนน้ำท่วมขังในพื้นที่สำนักงานเขต สายไหมมีจำนวนมาก มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ จุด ทำ ให้การปฏิบัติงานเป็นไปได้ด้วยความยากลำบากทั้ง การสำรวจสภาพน้ำท่วมขัง สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน ๒. วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ยานพาหนะมีสภาพเก่าชำรุด ไม่พร้อมสำหรับ การ ปฏิบัติงาน

จุดแข็ง(Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>๕. มีการจัดเตรียม วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ กระจกทราย ยานพาหนะ ให้พร้อมสำหรับการใช้งาน</p> <p>๖. มีการจัดเวรฯเฝ้าระวังตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p>	<p>๓. ถนน ตรอก ซอย ในพื้นที่เขตสายไหม มีจำนวนมาก ทำให้การล้างทำความสะอาดไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุมทั้งพื้นที่เขต</p> <p>๔. บุคลากรมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่ต้องเฝ้าระวังตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p>
<p>วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือ (Material/Machine)</p> <p>ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหม มี อุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมตามแนวทางหรือแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ประจำปี ๒๕๕๙ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เครื่องสูบน้ำ จำนวน ๒๗ เครื่อง ๒. กระจกทราย จำนวน ๒๓๐,๐๐๐ ใบ ๓. ทราย จำนวน ๓๐๐ ลบ.ม. ๔. รถยนต์ จำนวน ๖ คัน 	<p>วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือ (Material/Machine)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เครื่องสูบน้ำบางส่วนขอยืมจากสำนักงานระบายน้ำ ไม่ได้รับอนุมัติโควตาน้ำมัน ทำให้การเบิกจ่ายน้ำมันไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ๒. เครื่องสูบน้ำบางส่วนเป็นของเก่ามีสภาพชำรุดไม่พร้อมสำหรับการใช้งาน ๓. งบประมาณในการจัดซื้อทรายมีจำกัด ๔. รถยนต์เก่ามีสภาพชำรุดไม่พร้อมสำหรับการใช้งาน

การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหมพบว่าบุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามแนวทางหรือแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในพื้นที่เขตสายไหม มีงบประมาณในการดำเนินการ มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายตามแนวทางและแผนที่กำหนดเอาไว้

๕.๒ SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กรโดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกเพื่อค้นหา โอกาส และอุปสรรคโดยใช้หลักการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกตามหลักทฤษฎี PEST Analysis ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของการทำงาน และวิเคราะห์ภาพรวมของการปฏิบัติงานในอนาคต โดยอาศัยการข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก็ประกอบไปด้วย

P – Politic :ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง เป็นปัจจัยที่ไม่คงที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารเป็นช่วงเวลาบางครั้งให้ความสำคัญในเรื่องนี้แต่บางครั้งก็ไม่ให้ความสำคัญ ดังนั้น เราควรริบรายนโยบายด้านการปลอดภัยพิบัติมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบตามแนวทางที่วางเอาไว้

E – Economic :ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันสถานะทางการเงินและเศรษฐกิจของหน่วยงานกรุงเทพมหานครค่อนข้างจะสะดุดเนื่องจากการจัดเก็บภาษีเงินได้ลดลง การบริหารงบประมาณของกรุงเทพมหานครเป็นแบบเกินดุล จึงมีการจัดสรรเงินงบประมาณอย่างประหยัด ต้องค้ำค้ำกับการลงทุน ฝ่ายโยธาได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นค่าอาหารทำการนอกเวลาราชการ และเป็นค่าจ้างเหมากรมราชทัณฑ์เพื่อล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ

S – Social : ปัจจัยทางสภาพสังคม ที่มีผลกับการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหมได้แก่ โดยสภาพทางภูมิศาสตร์และการปกครองเขตสายไหม เป็นพื้นที่ปกครองใหม่ที่แยกออกมาจากเขตบางเขนตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ ประกอบด้วยพื้นที่ปกครอง จำนวน ๓ แขวง คือ แขวงสายไหม แขวงคลองถนน แขวงออเงิน ปัจจุบันมีประชากรพักอาศัยอยู่ประมาณ ๑๙๖,๙๕๑ คน (ข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๕๘) มีอาคารบ้านเรือนจำนวนประมาณ ๙๔,๓๔๘ หลังคาเรือน (ข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๕๘) มีพื้นที่ประมาณ ๓๖.๗๐๔ตารางกิโลเมตร พื้นที่เขตสายไหม เป็นพื้นที่ภายในแนวคันป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตทิศเหนือ จรดอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีคลองหกวา และคลองสองบางส่วนแบ่งแนวเขตทิศตะวันออกติดต่อกับ พื้นที่เขตคลองสามวา มีคลองพระยาสุเรนทร์ แบ่งแนวเขตทิศใต้ติดต่อกับเขตบางเขน มีคลองลำผักชี,คลองหนองจอก,คลองบัวมล,คลองบึงพระยาสุเรนทร์ แบ่งแนวเขตทิศตะวันตกติดต่อกับเขตดอนเมือง มีถนนพหลโยธิน แบ่งแนวเขต มีถนนสายหลักที่สำคัญ จำนวน ๖ เส้นทางได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนสายไหม ถนนสุขาภิบาล ๕ถนนวัชรพล ถนนเพิ่มสิน ถนนเฉลิมพงษ์ และซอยต่าง ๆ ที่มีท่อระบายน้ำจำนวนประมาณ ๑๐๐ ซอย คู คลอง ลำรางที่ใช้ระบายน้ำตามธรรมชาติ จำนวน ๓๒ คลอง (บึงรับน้ำข้างโรงเรียนแอนเน็กซ์ ๑ บึง) มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่เขตสายไหมเดิม มีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันมีประชาชนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่จากพื้นที่ทางการเกษตรไปเป็นพื้นที่พักอาศัย พื้นที่พาณิชยกรรม และพื้นที่อุตสาหกรรม โดยได้มีการก่อสร้างอาคารพักอาศัยประเภทหมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และโรงงานขึ้นเป็นจำนวนมากทำให้พื้นที่ว่างรองรับน้ำฝนตามธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง

T – Technology :ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆหรือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มีการตรวจสอบปริมาตรน้ำฝนโดยใช้เครื่องวัดปริมาตรน้ำฝนเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ และสามารถตรวจสอบว่าจะมีฝนตกหรือไม่โดยตรวจสอบการรายงานสภาพภูมิอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาได้โดยใช้ระบบสื่อสารผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<p>P-Politic : ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ผู้บริหารกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่กรุงเทพมหานคร</p>	<p>P – Politic : ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง นโยบายทางการเมืองยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเท่าที่ควร</p>
<p>E-Economic : ปัจจัยทางเศรษฐกิจ</p> <p>๑. ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสายไหม ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากกรุงเทพมหานครโดยได้รับการจัดสรรเงินค่าอาหารทำการนอกเวลาราชการ สำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง</p> <p>๒. ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากกรุงเทพมหานคร เป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง</p> <p>๓. ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากกรุงเทพมหานครเป็นค่าจ้างเหมากรมราชทัณฑ์ ดำเนินการล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำในพื้นที่เขตสายไหม</p>	<p>E-Economic : ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณอย่างจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงาน</p>
<p>S – Social : ปัจจัยทางสภาพสังคม ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม</p> <p>๑. ผู้อำนวยการเขตสายไหมและคณะให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เขตสายไหม</p> <p>๒. ประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่เขตสายไหมตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหมเป็นอย่างดี</p>	<p>S – Social : ปัจจัยทางสภาพสังคม ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม</p> <p>๑. ประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่เขตสายไหมเดิม มีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันมีประชาชนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่จากพื้นที่ทางการเกษตรไปเป็นพื้นที่พักอาศัย พาณิชยกรรม และพื้นที่อุตสาหกรรม โดยได้มีการก่อสร้างอาคารพักอาศัยประเภทหมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และโรงงานขึ้นเป็นจำนวนมากทำให้พื้นที่ว่างรองรับน้ำฝนตามธรรมชาติลดลงอย่างต่อเนื่อง</p>

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<p>T – Technology : ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ หรือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี</p> <p>เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดทำแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาคุดอ่อนน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน โทรศัพท์สมาร์ทโฟน มีปริมาณที่เพียงพอต่อการใช้งาน</p>	<p>T – Technology : ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ หรือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี</p> <p>เครื่องคอมพิวเตอร์บางเครื่องมีสภาพเก่าชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ เครื่องวัดปริมาณน้ำฝนมีเพียงเครื่องเดียว ต้องติดตั้งประจำไว้ที่สำนักงานเขต ส่วนผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ภาคสนามไม่มีโอกาสได้รับฟังสภาพอากาศหรือปริมาณน้ำฝน และเจ้าหน้าที่บางคนมีอายุมากทำให้ขาดความรู้ความสามารถในการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน</p>

จากการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคพบว่าผู้บริหารกรุงเทพมหานครมีนโยบายและให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสำนักงานเขตสายไหมก็เป็นส่วนหนึ่งของกรุงเทพมหานคร และฝ่ายโยธามีการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการโดยได้รับการสนับสนุนหรือได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นค่าอาหารทำการนอกเวลาราชการ มีวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างพอเพียง และมีงบประมาณในการจ้างเหมากรมราชทัณฑ์ดำเนินการ

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การดำเนินการจัดทำแนวทางแก้ไขปัญหาคุดอ่อนน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม เป็นการวางแผนการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เขตสายไหม โดยการกำหนดกรอบของแผนไว้เป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

๑. แนวทางการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม กรณีเร่งด่วนเฉพาะหน้า ซึ่งเป็นแผนงานระยะสั้นและจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณในระหว่างดำเนินการอาจมีความจำเป็นต้องปรับแผนงานเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับภาวะทางธรรมชาติ ซึ่งจะไม่มี ความเหมือนกันตลอดเวลา โดยมีกรอบการดำเนินการตามแผนเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม พื้นที่พักอาศัยภายในคันกันน้ำด้วยวิธีการลอกท่อระบายน้ำ จัดเตรียมพื้นที่รับน้ำ สูบน้ำ เปิดทางน้ำไหล เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติ ตรวจสอบแก้ไขจุดรั่วซึมบนแนวคันกันน้ำซ่อมบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ พร้อมทั้งซ่อมบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภคภายหลังน้ำลด

๒. แนวทางการดำเนินการตามแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เป็นการถาวร โดยจะต้องดำเนินการสำรวจออกแบบ เพื่อจัดทำโครงการขออนุมัติงบประมาณปรับปรุงระบบระบายน้ำหลัก ปรับปรุงเสริมประสิทธิภาพแนวคันกันน้ำ ปรับปรุงพื้นที่ว่างริมทางให้เป็นพื้นที่รับน้ำตามธรรมชาติ

จัดหาพื้นที่รับน้ำขนาดใหญ่ (แก้มลิง) โดยอาศัยพื้นที่การเกษตร เพื่อหน่วงการไหลของน้ำก่อนที่จะระบายลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งจะสามารถช่วยแบ่งเบาภาระการระบายน้ำหลักของสำนักการระบายน้ำ จัดเก็บข้อมูลและทำสถิติของสภาพปัญหาน้ำท่วมที่เกิดในจุดอ่อนน้ำท่วม และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

๒.๑ ตรวจสอบสภาพแนวคันกั้นน้ำบริเวณริมคลองสอง และคลองหกวา พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาจุดที่ชำรุดหรือรั่วซึม

๒.๒ สำรวจพื้นที่น้ำท่วม และสภาพปัญหาน้ำท่วมที่เกิดกับประชาชน

๒.๓ ล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ พร้อมทั้งซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหาย โดยจ้างเหมากรมราชทัณฑ์ หรือเอกชน จำนวน ๑๔ ซอย ความยาว ๓๒,๘๒๔ เมตร โดยใช้แรงงานและรถดูดล้างท่อระบายน้ำ จำนวน ๑๒ ซอย ความยาวประมาณ ๒๖,๐๘๓ เมตร

๒.๔ เปิดทางน้ำไหลในคูคลองลำราง ร่องทางน้ำไหล และแหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ ให้ไหลสะดวกขึ้นโดยการขุดลอกและกำจัดวัชพืชโดยดำเนินการจ้างเหมาขุดลอก จำนวน ๓ คลอง ความยาวประมาณ ๗,๙๐๐ เมตร โดยแรงงานเขต จำนวน ๑๐ คลอง ความยาวประมาณ ๒๗,๓๗๖ เมตร

๒.๕ ตรวจสอบซ่อมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำพร้อมทั้งนำไปติดตั้งตามพื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วม

๒.๖ ติดตั้งเครื่องสูบน้ำบริเวณจุดอ่อนน้ำท่วมขัง จำนวน ๑๖ จุด

๒.๗ จัดเตรียมกระสอบทราย และวัสดุสำหรับใช้สร้างแนวคันกั้นน้ำชั่วคราว

๒.๘ เตรียมการและประสานฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาน้ำท่วม

๒.๙ จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารและจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมให้ประชาชนทราบ

๒.๑๐ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องจักรกลและยานพาหนะสำหรับใช้ซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ ภายหลังน้ำลด

๒.๑๑ เตรียมอุปกรณ์ เพื่อจัดทำทางเดินไม้ กรณีมีน้ำท่วมขังในพื้นที่

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตลอดปีงบประมาณ ๒๕๕๙ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๘. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ (ค่าใช้สอย) รายการค่าอาหารทำกรนอกเวลาราชการ และรายการจ้างเหมาล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการ/เครื่องมือ
เป้าหมาย (Output) จัดทำแนวทางหรือแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	มีแนวทางหรือแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	ตรวจสอบแนวทางหรือแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหม ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
วัตถุประสงค์ (Out Come) ๓.๑ เพื่อลดจุดอ่อนน้ำท่วมขังให้น้อยลง	๓.๑ จุดอ่อนน้ำท่วมขังลดลงจากเดิม ๑๖ จุด เหลือเพียง ๑๕ จุด	๓.๑ ตรวจสอบจุดอ่อนน้ำท่วมขังที่ลดลง
๓.๒ เพื่อลดระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาพื้นที่เขตสายไหม	๓.๒ ระยะเวลาการแก้ไขปัญหาพื้นที่เขตสายไหมลดลงจากเดิม ๕๐ %	๓.๒ ผลการรายงานระยะเวลาการแก้ไขปัญหาพื้นที่เขตสายไหม
๓.๓ เพื่อลดปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำท่วมขัง	๓.๓ ร้อยละ ๑๐ ของเรื่องร้องเรียนกรณีน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตสายไหมลดลง	๓.๓ ตรวจสอบระบบรับเรื่องร้องเรียนของเขต
๓.๔ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความพึงพอใจ	๓.๔ ประชาชนได้รับความพึงพอใจร้อยละ ๙๐	๓.๔ แบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขัง

๑๐. ข้อเสนอแนะ

หากผลการดำเนินการจัดทำแนวทางปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาพื้นที่เขตสายไหม สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตสายไหม จนสามารถลดจุดอ่อนน้ำท่วมขังลงได้ สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนลงได้ เห็นควรเสนอให้ผู้อำนวยการเขตสายไหม สั่งการให้ดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น